

Η ΠΛΗΝΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1971
ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν : 21.45 -22,15

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΑΛΙΩ ΔΕΝΔΡΑΟΥ.

1184

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στὴν τελευταία μας συνάντησι, ἀγαπητέ μου Γιάνγκο, εἶχαμε ἀρχίσει νὰ λέμε γιὰ τὴν περὺφημη ἐφημερίδα τοῦ Σουρῆ, τὸν Ρωμῆ, ποὺ ἔβγαλνε μιὰ φορά τὴν ἐβδομάδα, κάθε Σάββατο καὶ πουλιότανε ὄχι μόνο στὴν Ἀθήνα καὶ στὴν Ἑλλάδα, μὰ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ὅπου ὑπῆρξε ἑλληνικὴ φωνή.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ναι, ἔχομε ξαναμιλήσει γιὰ τὸν Ρωμῆ τοῦ Σουρῆ, ποὺ εἶχε γίνεи ζωτικὴ ἀνάγκη καὶ μοναδικὴ ψυχαγωγία γιὰ τοὺς Ἕλληνες, ἰδίως τοῦ ἔξωτερικοῦ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ ὅποιοι Ἕλληνες τοῦ ἔξωτερικοῦ, τροφοδοτοῦσαν τὸν Ρωμῆ τοῦ Σουρῆ, ὄχι μόνο μὲ συνδρομὴ ἠύξημένη ἀλλὰ κυρίως μὲ ἀγγελίες πολὺ πολὺ ἀκριβοπληρωμένες

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἀγγελίες ἀκριβοπληρωμένες ; Δηλαδή τί ἀγγελίες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀρνεῖ νὰ διαβάσῃ μιὰ, ἀγαπητέ μου Γιάνγκο, γιὰ νὰ καταλάβῃς.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἄς διαβάσω λοιπὸν μιὰ, γιὰ νὰ μπῶ στό νόημα. (Διαβάζει)

Ἀπ' τὸ Σέδνεϋ Αὐστραλίας, μᾶς πληροφοροῦνε ὅτι ἡ Κανέλλα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Τσαγκᾶ τοῦ Παναγιώτη μὲ ὁμογενὴ ἐνυμφεύθη, ἔμπορον τῆς Αὐστραλίας τὸν Νικόλαον Καπλάνην, ἀπ' τὸν Πύργο τῆς Ἠλείας. Τοὺς εὐχόμεθα νὰ ζήσουν καὶ παιδάκια ν' ἀραδιάσουν καὶ μιὰ μέρα νὰ γυρῖσουν στὴν πατρίδα νὰ κουρνιαξοῦν !

Τώρα μπῆμα στό νόημα. Μιὰ τέτοια ἀγγελία ἐπολάκευε τὸν Ἕλληνα μετανάστη ποὺ τὴν ἀκριβοπλήρωνε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί όταν λέμε ότι ο Έλληνας μετανάστης του έξωτερικού, άκρι-
βοπλήρωνε μία τέτοια άγγελία, έννοοϋμε πολλά λεφτά Γιάγκο.
Που έλεγε ο πατέρας μου ότι δέκα χρυσές λίρες, ήτανε συνήθους
-αμοιβή για μία τέτοια διαφημιστική άγγελία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέκα χρυσές λίρες για μία τέτοια άγγελία, για έξη στίχους ;
Δέκα χρυσές λίρες ήτανε διακόσιες πενήντα δραχμές της έποχής
ένεινης μέ τίς όποτες κάλλιστα μπορούσε νά ζήση μία οίκογέ-
νεια καί δυό μήνες Έως.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι είναι. Καί σκέφου ότι ο Σουρής έδημοσίευε τουλάχιστον
τέσσερις μέ πέντε τέτοιες κοινωνικές άγγελίες τόν μήνα. 'Ορί-
στε μία δεύτερη, άπ'αυτές πού έχω φυλαγμένες στό άρχεϋο μου ;
Διάβασέ 'την Γιάγκο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Εΐδησις πού ένδιαφέρει τόν έλληνικόν λαόν.
Είς της Νέας της 'Υόρκης τόν όρθόδοξον ναόν
έβαπτίσθη του 'Ανδρέου Καφιμάδη καί της 'Ελλης
ό υιός καί ώνομάσθη, όπως Έμαθα, Βαγγέλης.
Κατεπόθησαν σουμάδες, έφαγώθησαν κουφέτα
κι'ή νουνά του βαπτισθέντος, ή Σταμάτα Μαλαβέτα
πού όπως φαίνεται τόν έχει τόν παρᾶ καί τόν φυσᾶ
μοίρασε καί σταυρουδάκια πού ήσαν πράγματι χρυσᾶ.
Παρετέθη κι'ένα γεϋμα, μέ μεγάλο ραβαΐσι
καί εύχόμεθα έγκαρδίως, ό Ευάγγελος νά ζήση
καί νά τά ένατοστήση.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάλιστα φίλε μου. Κι'όπως μάς έλεγε κάποτε ο Γεώργιος Δροσίνης
ό ποιητής καί στενός φίλος του Δροσίνη, έλαβε ο Σουρής για'αυτήν
τήν άναγγελία ένατό δολλάρια, μέ άλλα λόγια πεντακόσιες χρυσές
δραχμές, άπό τίς όποτες οι ^{έμοι} κείτόν εικοσι, διετέθησαν ~~απὸ~~ άπό τόν
Σουρῆ σ'ένα μεγαλοπρεπές γεϋμα στό Γαλάτσι όπου οι φίλοι του
Σουρῆ, ο Λάσκαρης, ο Προβελέγγιος, ο Δροσίνης, ο Καυλαμάκος, ο
"Αδωνις Κύρου καί άλλοι, έφαγαν καί ήπιαν στήν ύγεία του νεοφω-
τίστου Βαγγέλη της Νέας 'Υόρκης, χωρίς αυτός νά τό φαντάζεται.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μέ τέτοιες προϋποθέσεις ο Σουρής θά έπρεπε νά είχε γίνει πλούσιος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπα ο κακομοίρης. Ήτανε διαριώς και θάβλα μονίμως φτωχός. Σκέφου Γιάννη μου, ότι στην έποχή του κάθε άνδρόγυνο, φρόντιζε ν' αποκτήσῃ τουλάχιστον τέσσερα μέ πέντε παιδιά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ο Σουρής πόσα παιδιά είχε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πέντε. Τό αναφέρει αυτό στην Αυτόβιογραφία του όταν σημειώνει ότι ανύπανδρος είχε αρρωστήσῃ βαρειά και έκινδύνευσε. Λέει μάλιστα για τήν ασθένειά τ-ου :
- πού όλίγου δεῖν νά πέθαινα, νά μ' έστελνε, νά γλύτωνα και νά μήν έκανα παιδιά, τήν Έλλη και τόν Κρίωνα και τήν Ευρώ και τ' άλλα δυό πού τρεχαν στά σχολεία και διαριώς μου γύρευαν τετράδια και βιβλία.
- Και σ' ένα άλλο έμμετρο παράπονό του σημειώνει πάλι για τά πέντε του παιδιά :
- Πέντε ζεύγη υποδημάτων, πέντε πέντε τά καπέλλα πέντε φορεσιές επίσης, πως νά μή σου έρθῃ τρέλλα ; Κι' όταν έρχεται χειμώνας, θέλω πέντε έπανοφόρια και φουντώνει ή στενοχώρια.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μέ τό δίκιο του λοιπόν γαρνιιάζει ο καημένος ο Σουρής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' είχε και άλλο ένα μειονέκτημα ο μακαρίτης ο σατυρικός. Ήτανε τρομαντικά φιλόξενος. Τό σπίτι του ήτανε διαριώς ανοικτό όχι μόνο για τους φίλους, αλλά και για τους ξένους πού έρχόντουσαν από τό έξωτερικό και θέλανε νά γνωρίσουν τῶν ουρής.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Αφού έχει μείνει παροιμιωδώς γνωστό : Τό σαλόνι του Σουρής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα : Τό Σαλόνι του Σουρής, κάπου είς τήν αρχή της οδου Ζαφδόχου Πηγής. Όσοι έχουν γράφει βιβλία άθηναϊκών αναμνήσεων ο Τίμος Μωραϊτίνης, ο Χρήστος 'Αγγελομάτης, ο Κώστας Δημητριάδης, έχουν στά βιβλία τους ξεχωριστά κεφάλαια μέ τίτλο : Τό Σαλόνι του Σουρής.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θα ήτανε κυρίως φιλολογικό σαλόνι βέβαια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι και αυτό θά σου φανή παράξενο Γιάγιο. Βέβαια οί περισσότεροι από τούς έπισκέπτες του σαλονιού του σουρη, ήτανε λογοτέχνες της έποχής. 'Ο κυριώτερος ήτανε ό Κωστής Παλαμής καθώς και ό Γεώργιος Δροσίνης, ό όποιος είναι και ό νονός της έφημερίδος του σουρη, του Ρωμηού. ~~Δεν είναι παράξενο να είναι~~

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Έστε ό Δρ οσίνης έδωσε τό ύνομα του Ρωμηού στην σατυρική έφημερίδα του σουρη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Δροσίνης. Κι' αυτό τό ξέρομε γιατί στά δέκα χρόνια από την έκδοσι του Ρωμηού, ό σουρης παρέθεσε μεγάλο γευμα στους φίλους του και ό Δροσίνης έκαμε μιá έμμετρη πρόποσι :

Της ζωής τό φως πρίν πάρη - σου τόν βάφτισα Ρωμηό
και γινήκαμε κουμπάροι...
Τώρα βλέπω μέ καμάρι - τόν μικρό βαφτισιμιό
δέκα χρόνων παλληκάρι !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Η ιστορία του Ρωμηού του σουρη, είναι μιá παράλληλη υπόθεσις με την ιστορία της 'Αθήνας. Γι' αυτόν τόν λόγο πρέπει νά είναι άτέλειωτη. θά μπορούσαμε λοιπόν νά την διακόψωμε λίγο για νά θυμηθούμε κανένα παλαιό τραγούδι και ξαναγυρίζομε σ' αυτήν...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συμφωνώ. 'Η φίλη μας ή Κλειώ πού ξέρει τόσο παλαιά άθηναίικα τραγούδια θά παρακληθῆ νά μας θυμίση τό περίφημο : Νυχτώνει - Ξημερώνει...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Νυχτώνει - Ξημερώνει...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί τώρα ξαναγυρίζομε στον σουρη. Σ' έρώτησα πρίν από λίγο Δημήτρη έν ήτανε φιλολογικό τό σαλόني του σουρη και μου ειπες : "Όχι. 'Ομολογώ ότι με παραξένεψε αυτό και θά ήθελα νά μάθω τί ήτανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τώρα θά παρανευτῆς άκόμη περισσότερο έν άκούσης ότι ήτανε και χαρτοπαικτικό... και náτι άλλο μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Χαρτοπαικτικό ; Σοβαρά μιλάς ; Παίζανε συστηματικά χαρτιά στό σπίτι του σουρη;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν θέλω νά πω πώς ήτανε λέσχη το σπίτι του Σουρη, μά τό παιγνίδι συνηθιζότανε πολύ. Τουλάχιστον δυό τραπέζια ήτανε στρωμένα μέ πράσινη τσόχα γιά τό απαραίτητο μά ο υ ς τής εποχής καί ποῦ καί ποῦ κανένα πόκερ, πού έθεωρεῖτο τότε παιγνίδι άνδρικό.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γινόντουσαν διαφορές μεγάλες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι άδελφέ, διαφορές άσή αυτές σχεδόν. Μέ δεκάρες παίζανε, μέ εικοσαράκια, φραγκοδίφραγμα καί τό μάξιμουμ θά ήτανε κανένα τάλληρο... Μάλιστα εἶναι γνωστόν ότι κάποτε όταν ο Γρηγόριος Ξενόπουλος έχασε ένδεκα δραχμές, γινότανε συζητήσεις παντού : "Ο Ξενόπουλος στό σπίτι του Σουρη έχασε ένδεκα δραχμές... "Ένδεκα δραχμ'ς ; Πώ πώ... Τό χαρακτηριστικό - γιά τόν Ξενόπουλο ήτανε ότι όταν έχανε ποτέ σχεδόν δέν πλήρωνε. "Έλεγε άπλως : Αύτά σας τά όφείλω γιά τήν άλλη φορά. Τότε έκανε δυό τρεις μέρες νά πατήση στό σπίτι του Σουρη καί πίστευε ότι είχε λησμονηθεῖ ή όφειλή του. "Υστερα ξαναγύριζε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί όταν κέρδιζε είσέπραττε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντα. Μά κέρδιζε πολύ σπάνια ο μακαρίτης ο Ξενόπουλος. Μου λέγανε παλ αιές άθηνατες άρχόντισσες πού συχνάζανε στοῦ Σουρη ότι ο "Αδωνις Κύρου, ο παλαιός δημοσιογράφος καί ίδρυτής τής έφημερίδος "Εστία, τόν πείραζε πάντα τόν Ξενόπουλο καί του εἶχε σπαρώσει μι' ένα τετράστιχο πού τό έλεγε πάντα :

Ο Ξενόπουλος σάν χάνη - τά χαμένα τά ξεχάνει
μ' άν κερδίση κάτι τίς - τό είσπράττει μετρητοῖς !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ~~Είσεπραττε καί ο Σουρης~~ ο Σουρης έπαιζε μι' αυτός ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι, ποτέ του. Δέν τόν άφηνε ή κυρία Μαρί...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κυρία Μαρί, ποιά ήτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Η γυναίκα του πού έθεωρεῖτο άρχηγός τής οικογενείας. "Ητανε ρη από σοῦ άριστοκρατικό, από τήν οικογένεια Ροδοκανάκη τής κίου καί δέν άφηνε τόν ~~αυτο~~ ένδρα της νά παίζη...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί δέν τόν άφηνε ; "Εχανε συνήθως ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι γι' αυτό, μά ήτανε τρομερά άτσαμής και άφηρημένος. "Επαιζε άλλ' άντ' άλλων και χαλοσσε τό παιγνίδι. Σημνωότανε ξαφνικά νά κοιτάξη τί χαρτιά ειχε ό άλλος, έδειχνε τά δικιά του από άφηρημάδα και ή κυρία Παρί δέν του επέτρεπε νά καθήση.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και τί έκανε ; Πώς περνούσε τήν ώρα του ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ητανε και άλλοι πού δέν παίζανε και πλάνανε κουβέντα πολιτική ή φιλολογική. "Ο Παύλος Νιρβάνας λόγου χάριν δέν έπαιζε. "Ο Κακλαμένος δέν έπαιζε και άλλοι μερικοί.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μου ειπες πριν από λίγο, ότι εκτός από χαρτοπαικτικό ήτανε και κάτι άλλο τό σαλόνι του Σουρή. Τί έννουσες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό στό φυλάω γιά έκπληξι Γιάγιο μου. Θα στό πω άφου πρώτα θυμηθούμε και κανένα άλλο παλαιό τραγούδι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Υστερα από τό " Πυχτώνει - ξημερώνει " πού ειπαμε πριν από λίγο, μοιρατα φτάνομε στην αύγή... λοιπόν, υπάρχει ένα παλαιό τραγούδι μέ τίτλο : Τά μαύρα μάτια στην αύγή... Αυτό θα μας πη τώρα ή κλειώ.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τά μαύρα μάτια τήν αύγή...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ λοιπόν, άνυπομονώ νά μάθω τί άλλο γινότανε στό σαλόνι του Σουρή
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ κρατήσου νά μήν πέσης κάτω.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ κρατειέμαι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πνευματιστικά πειράματα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ τί ειπες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό πού άκουσες. Πνευματιστικά πειράματα. "Ητανε τότε της μόσας ό πνευματισμός και ή προσπάθεια νά καλοθν πνεύματα από τό υπερπέραν.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και ειχε πιστέφει στον πνευματισμό ό Σουρής ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ξέρομε αν ειχε πιστέφει στ' αλήθεια ή αν τό έκανε γιά γλέντι τό γεγονός ειναί ότι στό σπίτι του έδούλευε συχνά τό τραπεζάκι.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποιό τραπεζάκι ; Τό πνευματιστικό μέ τό όποτον καλουν τά πνεύματα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. Αύτή ή άμερικάνικη θεωρία του 1850 μέ τό σχετικό πείραμα μέ τό τραπεζάκι, είχε φτάσει καί στην Εύρώπη καί γύρω στά 1890 είχε γίνει καί στην Έλλάδα γνωστή. Σέ πολλά σπίτια είχαν παραγγείλει τραπεζάκι μέ τρία πόδια καί χωρίς καρφιά, μόνον κολλητά. Φυσικά καί ό Σουρής θέλησε νά μιμηθώ τήν γενική μόδα καί παρήγγειλε κι' αυτός σ' ένα μαγαζιά ένα τραπεζάκι μέ τρία πόδια καί χωρίς καρφιά... Κολλητό.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στάσου καί ξέρω ως καλούσανε τό πνεύμα. Καθόντουσαν γύρω γύρω στό στρογγυλό τραπεζάκι όλοι όσοι θά λαμβάνανε μέρος στην πρόσκληση του πνεύματος, άκουμπούσανε άνάλαφρα τά δάκτυλα καί των δύο χεριών στό τραπέζι, χαμηλώνανε τό φως καί ή συνεδρίαση άρχιζε μέ μυστικοπάθεια. Κάποιος πού έκανε τό μέντιουμ, καλούσε ένα πνεύμα... Σέ λίγη ώρα - λένε - τό τραπεζάκι άρχιζε νά κουνιέται μόνο του. "Έτανε σημάδι ότι κάποιο πνεύμα είχε φτάσει. ~~Επόμενα πείραμα του άμερικανιστά~~
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό πρώτο πείραμα πού έγινε στό σπίτι του Σουρή ~~επόμενα πείραμα του άμερικανιστά~~ ό Σουρής έπηρεάστηκε καί φώναξε μέ συγκίνηση : Κουνιέται... κουνιέται... θυμώσανε οι άλλοι : Σσσσσ. Σσσσ... μή μιλάς... Τό πνεύμα είχε φύγει. Γιατί νά φύγη ; Μήπως τό έβρισα τό πνεύμα ; Του έξηγησαν ότι τό πνεύμα θέλει άπόλυτη ήσυχία καί πλήρη έμπιστοσύνη για νά φτάση καί νά κουνήση τό τραπεζάκι. "Αν υπάρχει κανένας πού νά μήν πιστεύη στην συντροφιά τό πνεύμα δέν έρχεται... Γιατί ~~φοβήθηκε~~ ρώτησε ό Σουρής, φοβάται μήν τό δείρωμε ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Παντεύω τήν συνέχεια. Θά έγινε τό ίδιο βράδυ δεύτερο καί τρίτο πείραμα μά τό πνεύμα δέν έννοούσε νά εμφανισθώ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικά απέδωσαν τήν άποτυχία των πειραμάτων στην δυσπιστία του Σουρή καί δέν τον άφηναν πιά νά παίρνη μέρος στις πνευματιστικές συνεδριάσεις. "Έτσι ό Σουρής καθότανε παράμερα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί φάνηκε καμμιά φορά κανένα πνευμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Δάσκαρής μου ἔλεγε ὅτι μιὰ φορά ἦρθε ἓνα πνευμα πού εἶπε πὼς ἦτανε ὁ 'Αλῆ Πασῆς... ὁ Σουρῆς μόλις ἔκουσε : 'Αλῆ Πασῆς ἔγινε ἐξω φρενῶν : 'Αράν, φώναξε θά μᾶς πάρη τίς γυναῖκες μας... Μιὰ ἄλλη φορά ἦρθε τό πνευμα τοῦ ληστάρχοῦ Νταβέλη. Πάλι θύμωσε ὁ Σουρῆς : Τί θά γίνῃ, ρώτησε , θά κουβαλήσετε ὄλους τοὺς δολοφόνους στό σπιτιό μου ; Τελικά τόν φιώξανε καί δέν τόν ἔφηναν νά παρευρίσμεται στίς συνδριάσεις...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶχε παραφρονήσει τότε ὁ κόσμος μέ τά πειράματα αὐτά καί ὑπῆρχαν πολλοί πού τά πιστεύανε. Ξέρω ὅτι ὅταν ἔρχιζε τό τραπεζάκι νά κουνιέται, μετρούσανε τά κουνήματα τοῦ τραπεζιοῦ καί κάνανε τόν λογαριασμό νά βροῦνε τό ἀντίστοιχο γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 'Ἐνα κτύπημα ἢ κούνημα ἔλφα, δύο βῆτα, τρία γάμμα, πέντε ἔψιλον καί συνδυάζοντας τά γράμματα πού ἀντιστοιχοῦσανε στά κουνήματα τοῦ τραπεζιοῦ, βρίσκανε τό ὄνομα τοῦ πνεύματος πού εἶχε ἔλθει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρῶτα πρῶτα ἐρωτοῦσανε ἂν εἶναι ἀγαθόν πνευμα ἢ πονηρόν. Καί ἂν ἦτανε πονηρόν, τό διώχνανε... ἂν καί πολλές γυναῖκες θέλανε νά μιλήσουνε μέ τό πονηρόν πνευμα. Τά βιβλία τοῦ 'Αλλάν Καρντέν κάνανε θραῦσι στήν 'Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο 'Αλλάν Καρντέν ποίός ἦτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ἐνας γάλλος λογοτέχνης πού τό εἶχε ρίξει στόν πνευματισμό καί εἶχε γράφει δυό βιβλία πὼς γίνεται κανεῖς μέντιουμ. Φυσικά ἡ ἀγυρτεία ἔδωσε καί πήρε μ'αὐτήν τήν ἱστορία. Γενικά τόν εἶχε καταλάβει τόν κόσμο πραγματική ὑστερία μέ τόν πνευματισμό ἀφοῦ καί στά φτωχόσπιτα ἀκόμη κάνανε τό τραπεζάκι... Εἶναι γνωστόν ὅτι μιὰ φορά συνέβη κάτι δραματικό στό σπίτι τοῦ Σουρῆ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί δραματικό ; Ἦρθε κανένα πνευμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τί πνευμα ; Εἶπε πὼς ἦτανε τό ὑπνευμα τοῦ Καζανόβα. Γυαλί-σανε, λάμψανε τά μάτια τῶν κυριῶν πού ἔπαιρναν μέρος στό τραπεζάκι. Τό μέντιουμ ρώτησε μέ σιγαλή φωνή μέ ποιόν τρόπο κατά-φερνε τίς γυναῖκες ὁ μεγάλος κατακτητής...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί ἀπήντησε ὁ Καζανόβας :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρὶν προλάβῃ νά δώσῃ ἀπάντησι ὁ Καζανόβας ἢ μᾶλλον τὸ πνεύμα τοῦ Καζανόβα, οἱ τρεῖς κυρίες πού καθόντουσαν στὸ τραπέζι μπήσανε ταυτόχρονα μιὰ μεγάλη, μιάν ἀπίστευτη κραυγὴ τρόμου :

"Ααααα... Παναγία μου !..."

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τί εἶχε συμβεῖ :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ πονηρὸν πνεῦμα τοῦ Καζανόβα εἶχε σηλώσει κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ φουστάνια τῶν γυναικῶν... Καζανόβας ἦτανε καί εἶχε βάλει χέρι στίς γάμπες...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ἐλα καημένε Δημήτρη..."

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φυσικᾶ ἢ συναδρίασις διευδόπη καί ἀπεκαλύφθη ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι κοιμώτανε ὁ περίφημος σκύλος τοῦ Σουρῆ, ὁ ὁποῖος ἐκεῖνη τὴν στιγμή εἶχε συμπτωματικᾶ ξυπνήσει καί τιναζότανε ὅπως κάνουνε τὰ σκυλιὰ...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ *Ποῦ κωμικὸ. Ὅταν τὸ ψῆφισμα τῶν σκυλιῶν τῶν κυριῶν*
~~Καί ἦτανε τόσο ὑποβλητικὴ ἡ στιγμή ἐκεῖνη πού οἱ κυρίες νόμισαν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Καζανόβα εἶχε βάλει χέρι στίς γάμπες τῶν γυναικῶν... Τὸ σκυλί εἶχε ξυπνήσει καί αὐτὸ τὸ ξύπνημά του μοῦ θυμίζει ἓνα ἕλλο ξύπνημα, ἓνα τραγούδι παλαιό, πού δέν εἶναι ξύπνημα, μὲ πρόσκλησις γιὰ τὸ ξύπνημα μιᾶς κόρης...~~

~~ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κατάλαβα ποιὸ ἐννοεῖς. Τὴν παντάδα : ξύπνα καί μὴν ἀργεῖς...~~

~~ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πάλι στα...~~

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑ ΔΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) ξύπνα καί μὴν ἀργεῖς
 Τόση ὥρα καρτερῶ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτὸ ἦτανε τὸ σαλόνι τοῦ Σουρῆ, τὸ ὁποῖον ὅμως λογαριαζότανε πὺς εἶναι τὸ ἐπίκεντρον κάθε ἐξυπνάδας, κάθε συζητήσεως λογοτεχνικῆς, κάθε ὡραίας ἀπαντήσεως καί κάθε εὐθυμῆς ἱστορίας. Συχνά οἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἔγραφον : καὶ εἰς τὸ σαλόνι τοῦ κ. Γεωργίου Σουρῆ, ἔγινεν πνευματωδέστατοι διαξιφισμοὶ μεταξὺ τοῦ κ. Παύλου Νιρβάνα καί τοῦ κ. Εὐαγγελίου "Αννινοῦ...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό μπορώ νά τό ἐξηγήσω. Μικρή τότε ἡ Ἀθήνα, λίγοι οἱ διανοούμενοι καί πνευματώδεις ἄνθρωποι καί ἦταν φυσικόν ἄφου μαρτυροῦσαν ὅλοι σ' ἓνα σπῆτι, ἄφου συχνάζανε ἐκεῖ, ν' ἀνταλλάσσονται εὐφυολογίες καί πειράγματα πού προξενούσαν κατάπληξι στήν μικρή Ἀθήνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα Γιαγιο μου ἀγαπητέ, ἔκρινε καί τό καταπληκτικώτερο γιά τόν Σουρῆ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί καταπληκτικό ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Σουρῆς ἐπρόκειτο νά γίνῃ παπᾶς !
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν εἴμαστε καλά. Παπᾶς θά γινότανε ὁ Σουρῆς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Σουρῆς εἶχε γεννηθεῖ στήν Σύρα. Ὁ πατέρας του ἦτανε ἔμπορος, ὅπως ἀναφέρει καί ὁ ἴδιος ὁ Σουρῆς στήν Αὐτοβιογραφία του. Διάβασε τήν σχετική περικοπή :
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὁ δέ πατήρ μου, ἔμπορος ἐλέγετο πῶς ἦτο καί μέ τό δοῦναι καί λαβεῖν, πολύ ἐνησχολεῖτο ἀπολαμβάνων πάντ-τε οἰκιακῆς γαλήνης. Πλήν λωποδοῦται κάμποσοι τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης στό μαγαζί του τρύπωσαν μιᾶ νύχτα σκοτεινή, καί ὅτε ἓνα ἀμερικάνικο δέν τοῦ ἔφησαν πανί. Καί ἀπό τότε ὁ πατήρ εἶχε μεγάλο χάλι ὡς ὅτου ἐμουφλούζεφε καθῶς καί τόσοι ἄλλοι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δοικόν ἐνῶ τό συγγενολοῖ του τόν προῶριζε γιά τήν Ριζάρειο Σχολή γιά ν' ἀκολουθήσῃ τό ἱερατικό στάδιο, ὅταν ὁ πατέρας του ἔχασε τήν περιουσία του, ἀπεφασίσθη νά σταλῇ ὁ νεαρός τότε - 17 ἐτῶν ἦτανι Γεώργιος Σουρῆς στήν Ρωσία, στήν Ὀδησσό σ' ἓνα θεῖο του σιταρέμπορο γιά νά γίνῃ ὑπάλληλος καί νά ἐξελεχθῇ αἰγά σιγά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί πῶς ἔγινε σατυρικός ποιητής ; Καί μέλι στα τόσο σπουδαῖος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό ταλέντο του, εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ὑπῆρχε. Κανένας δέν μαθαίνει νά γράφῃ στίχους. Τό ἔχει μέσα του, εἶναι κᾶτι πηγαῖο. Καί ὁ Σουρῆς ἄφου πῆγε στήν Ρωσία καί δέν τόν σῆκωσε τό κλῆμα ὅτε τοῦ ἔρεσε ἡ ἐμπορική δουλειά, γύρισε μετά τρία χρόνια στήν Ἀθήνα καί πῆγε γιά δάσκαλος.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

τί παπῆς, τί δάσκαλος. φαίνεται πώς ἦτανε ἀργίπιά γιά νά μπῆ στήν Ερζάρειο γιά νά βγῆ διάκος καί γράφηκε στό Πανεπιστήμιο, στήν φιλολογία. Στό ἀνεμεταξύ, γιά νά βγάξῃ τό φωμέ του ἐργαζότανε μαζί μέ τόν Μεγάλο γελοιογράφο τόν Θέμο "Αννινο, μαζί μέ τόν Πολέμη, τόν Παλαμῆ, τόν Προβελέγγιο σέ διάφορα περιοδικά, τόν "Ασμοδαῖο, τό "Αστυ, τό Μή χάνεσαι καί ἕλλα... δέν εἶναι εἶσι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μεχνῆς κἀτι ἢ μᾶλλον δέν τό ξέρεις. Στό ἀνεμεταξύ πῆγε νά γίνῃ ἡθοποιός καί ἔλαβε μέρος σέ πολλές παραστάσεις, μά μᾶλλον δέν τοῦ ἄρεσε αὐτό τό ἐπάγγελμα καί ἐξαπολουθῆσε νά σπουδάξῃ φιλολογία καί φιλοσοφία. Τελικά ὅμως στίς ἐξετάσεις του ἀπέτυχε ~~ἀλλά ἀπέτυχε~~ καί σέ ποιό μάθημα φαντάζεσαι ; Στήν μετρική, ποιός ὁ Σουρῆς πού ἦτανε τεχνίτης τοῦ στίχου καί τοῦ μέτρου. Ἀπέτυχε στόν καθηγητή Σεμιτέλο πού ἦτανε σπανός καί πού τόν ἐτέρραξε ὕστερα σέ ὄλη του τήν ζωή στήν εἰρωνεία καί στήν σάτυρα. Μά ἡ ἱστορία τοῦ Σουρῆ, ἀγαπητέ μου Γιάγκο δέν τελειώνει εὐκόλα, γιατί ὅπως εἶπαμε εἶναι ἱστορία τῆς Ἀθήνας, ἱστορία τῆς παληῆς ἀνεπανάλειπτης Ἀθήνας γι' αὐτό, ἂν διακόψωμε τώρα πού ἐπέρασε ἡ ὥρα μας, θά ξαναγυρίσωμ ἕλλη φορά γιά νά θυμηθοῦμε καί ἕλλα.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

Τώρα θά κλείσωμε τήν σημερινή μας συνάντησι μ' ἕνα τραγοῦδι, ὄχι τόσο παληό, μά τραγοῦδι πού πραγματικά ἐξάλισε τήν Ἀθήνα τό περίφημο ἰταλικό : Βιένι - βιέννι... "Ἐλα - ἔλα...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(μέ συνοδεία πιάνου) "Ἐλα, ἔλα... Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.